

VÝZNAM KNIHOVNY PRO STUDENTSKOU KOMUNITU

Hana Landová SIC ČZU & ÚISK FF UK

Studenti, studenti, studenti

2

[Zdroj: [www. Office.com](http://www.Office.com)]

Vysokoškolská knihovna v kontextu

3

**Kolegov
é**

**Zkušeno
sti**

**Stude
nti**

**Konferen
ce**

Četba

5

Ptejme se a odpovídejme

Otázky ...

6

- Kdo jsou naši uživatelé – studenti?
- Kde a jak se s nimi setkáváme?
- Co chtějí a potřebují?
- Jak se mění jejich požadavky a potřeby?
- Jak se o změnách dozvíme a jak na ně reagujeme?

Kdo jsou naši studenti?

7

- Generace X, Y, Z, α ...
- Bc., Mgr., Ph.D.
- Prezenční, kombi, distanční
- Žijící v kampusu, jinde ve městě, dojíždějící
- Pracující, s rodinami a dalšími závazky
- Čeští, zahraniční
- Speciální studijní potřeby
- „non-traditional“

Kde se s nimi setkáváme?

8

- Prostory knihovny, webové stránky, portály
- Fondy, služby, zpřístupněné aplikace, poskytované technologie
- V učebnách, laboratořích i doma na gauči
- Kdykoliv a kdekoliv

Jak je poznáváme?

9

- Statistiky, sběr dat – výpůjčky, práce s EIZ, řešeršní dotazy ...
- Dotazníky, rozhovory, diskusní fóra
- Pozorování: v knihovně i online
- Srovnávání s jinými institucemi, benchmarking
- Nové služby na základě zpětné vazby

Ale především: přímá zkušenost s uživateli

„AHA“ momenty 😊

Do knihovny pro jedničky!

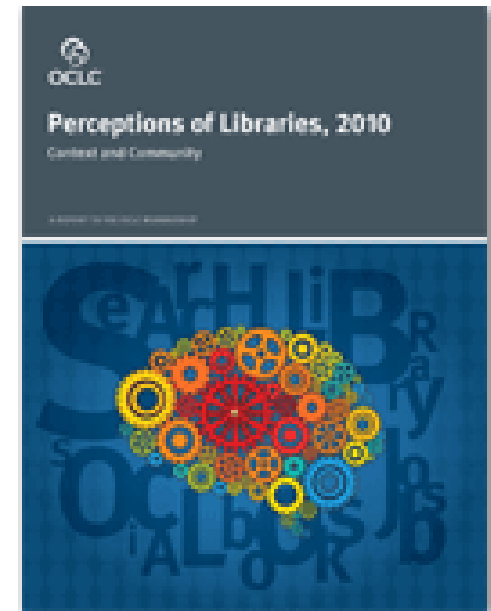
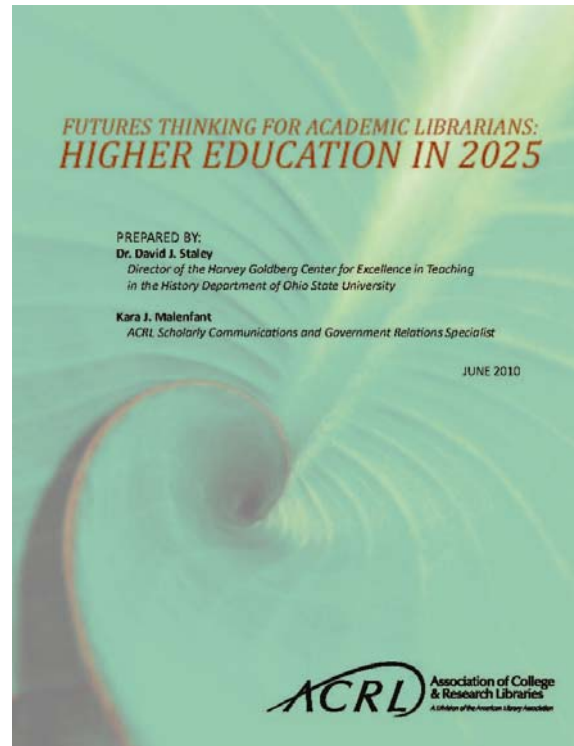
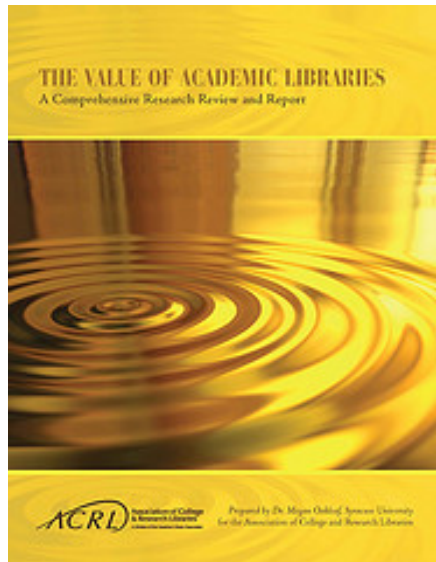
10

- Mnoha studiiemi prokázaná vazba mezi studijními úspěchy a pravidelným využíváním služeb knihovny
- Od počátku studia: „first year experience“
- Úloha informačního vzdělávání
- Význam prostředí, prostoru, atmosféry
- Reakce na změny ...

Jak se dozvíme co bude dál?

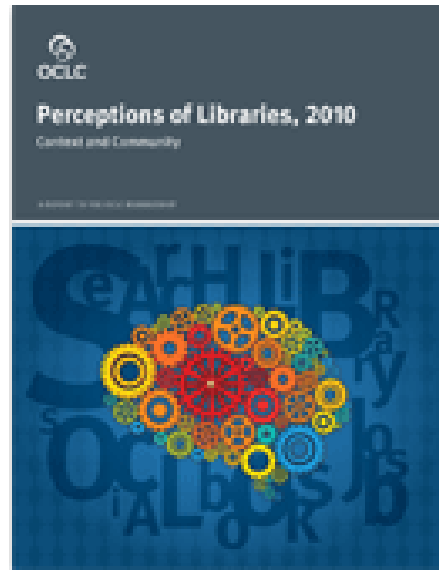
11

- Zajímavé publikace věnované budoucnosti
- Důkladné a dlouhodobé výzkumy
- Trendy ve vzdělávání
- Vliv technologií
- Proměny studentů – v závislosti na generaci, zkušenostech, typu studia

Perceptions of libraries, 2010

13

“College students”

- Elektronická komunikace
- Hledání informací
- Získávání odpovědí
- Důvěra v knihovnu
- Využití webových stránek knihovny
- Pohled na knihovníky 😊

Význam knihovny:

35% knihy, filmy a hudba

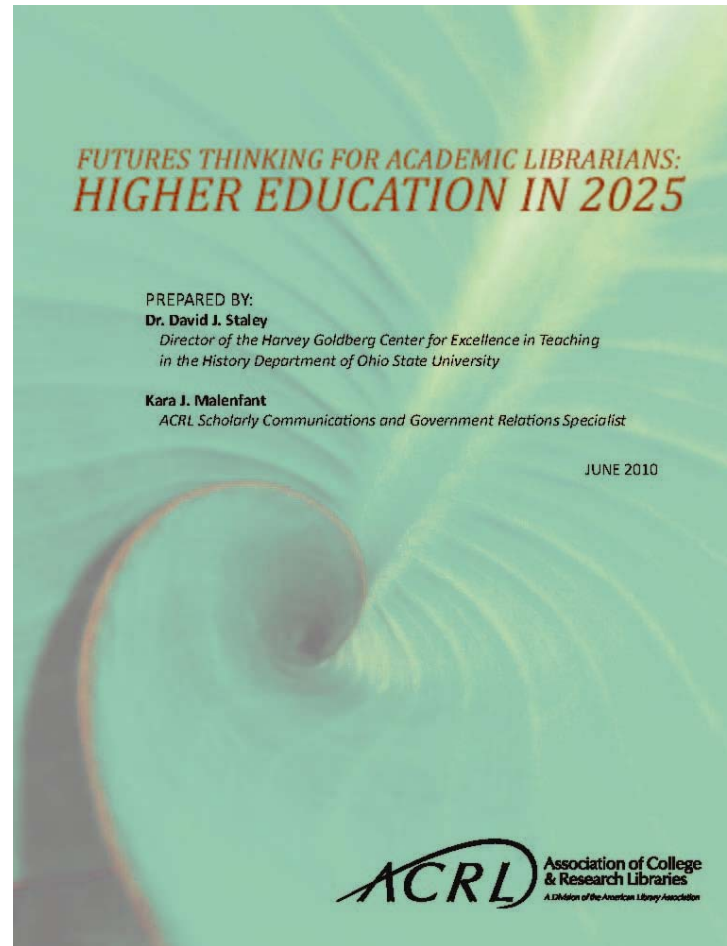
32% místo k učení

Doporučení knihovníkům 😊

- ❑ Zařad'te do fondu i beletrii pro zájmovou četbu
- ❑ Rozšířit výpůjční dobu
- ❑ Více studoven, moderní prostředí, udržovaná a aktualizovaná technika

Future Thinking for Academic Librarians ...

17

- Připraveno v rámci ACRL – spolupráce mnoha knihovníků a dalších expertů
- Několik možných scénářů dalšího vývoje
- Pravděpodobnost a časový výhled
- Příležitosti a hrozby pro VŠ knihovny

... a další

Novinky na univerzitách

20

- Komunikace a spolupráce na globální úrovni
- Decentralizace, rozmanité výzkumné týmy nesoustředěné do jedné instituce
- Hry jako nástroj učení; vizualizace; “case-based learning”
- Nové „gramotnosti“
- Nové formy vědecké komunikace
- Alternativní způsoby hodnocení kvality a dopadu
- **Technologie**

Požadavky studentů

21

- Všudypřítomnost technologií a připojení k síti
- Dostupné dokumenty
- Služby v prostředí webu – dostupné 24/7
- Knihovna jako „pískoviště“, možnost experimentů
- Zábava & klid na práci a soukromí
- Konzultace a podpora na vysoké úrovni
- Poradenství v oblasti rozvoje informační gramotnosti

22

Na co a koho nezapomínat?

“Learning commons”

23

- Otevřené a variabilní prostory
- Různé typy studoven
- Respektování různých stylů učení
- Prostor pro akademickou diskusi, upevnění pocitu komunity
- Fondy ustupují lidem 😊

Do knihovny z dálky ...

24

Studenti kombinovaných a distančních forem studia

- Omezená možnost osobní návštěvy knihovny
- Provozní doba knihovny
- Důraz na webové služby, e-learning
- Vzdálený přístup k aplikacím a zdrojům

Mohu si tu knihu poslechnout?

25

Studenti se speciálními studijními potřebami

- Nezapomínat ani na různé typy poruch učení
- Přizpůsobení prostoru, služeb, sbírek, technologií
- Spolupráce s koordinátory na univerzitě a fakultách
- Spolupráce mezi VŠ knihovnami

Where is the library?

26

Zahraníční studenti

- Orientační systém v knihovně, webové rozhraní
- Exkurze a informační schůzky hned po příjezdu
- Informační materiály
- Jazyková vybavenost knihovníků
- Spolupráce s koordinátory

27

A na konec ...

Vše pro blaho studentstva

28

- Důkladná znalost studentů a jejich potřeb
- Vědět, čím procházejí
- Spolupráce s dalšími součástmi univerzity
- Vstřícné služby, bohaté fondy 😊
- Rozmanité komunikační kanály

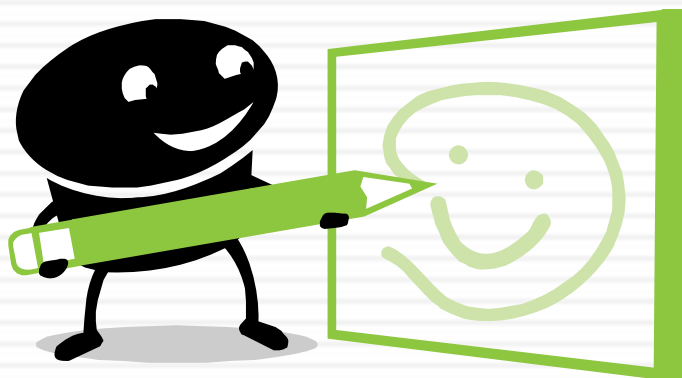
Ale především prostor pro setkávání,
diskuse, konzultace, odpočinek i tiché
studium.

Pevná pozice knihovny ...

29

- Rychlé reakce na potřeby studentů (i dalších uživatelů)
- Upevnění pozice v rámci školy
- Argumenty pro obhajobu rozvoje knihovny, udržení rozpočtu apod.
- Aktuální situace umocňuje význam těchto otázek ...

Děkuji za pozornost 😊

hanalandova@sic.czu.cz

Zajímavé zdroje k tématu

31

Neal, J.G. What Do Users Want? What Do Users Need? W(h)ither the Academic Research Library?

Journal of Library Administration. Vol. 49, 2009, p. 463–468 ISSN: 0193-0826

Kenney, A. R. Thought Happens: What Should the Library Do About It?

Journal of Library Administration, Vol. 49, 2009, p. 481–493 ISSN: 0193-0826